

Dohoda o partnerství 2014-2020

Tomáš Kozelský

EU Office České spořitelny

EU OFFICE

Česká spořitelna, a.s.
Budějovická 1518/13a,b
140 00 Praha 4

tel.: +420 956 718 012

fax: +420 224 641 301

EU_office@csas.cz

<http://www.csas.cz/eu>

Jan Jedlička

+420 956 718 014

jjedlicka@csas.cz

Iva Dlouhá

+420 956 718 015

idlouha@csas.cz

Tereza Hrtúsová

+420 956 718 012

thrtusova@csas.cz

Tomáš Kozelský

+420 956 718 013

tkozelsky@csas.cz

Úvod a proces přípravy

Evropská komise dne 26. srpna 2014 oficiálně uzavřela **Dohodu o partnerství s Českou republikou** - důležitý dokument o využití strukturálních a investičních fondů z evropských prostředků pro růst a zaměstnanost v období 2014–2020. Tato Dohoda o partnerství **umožní investovat celkem 22 miliard eur** z prostředků politiky soudržnosti v období 2014–2020 (v běžných cenách, včetně financování z Evropské územní spolupráce a přidělu na Iniciativu na podporu zaměstnanosti mladých lidí). **Česká republika rovněž obdrží další dvě miliardy eur na rozvoj venkova a 31 milionů eur na odvětví rybolovu**, což celkově představuje částku bezmála 24 miliard eur.

Uzavřením Dohody o partnerství se dovršilo několikaleté vyjednávání a přípravy týkající se aktuálního programového období. Samotné přípravy na další sedmiletý finanční rámec započaly v roce 2010. Na přípravě se podílelo mnoho partnerů od **Ministerstva pro místní rozvoj, zástupci krajů, měst, obcí, sociální partneři** aj. První návrh Dohody o partnerství řešila vláda v červnu minulého roku. O měsíc později byl tento návrh odeslán Komisi k posouzení. Na podzim roku 2013 Evropská komise poslala své připomínky k danému návrhu Ministerstvu pro místní rozvoj, na které Česká republika reagovala v listopadu téhož roku. Na jaře roku 2014 se projednávala **stanoviska k posouzení vlivů provádění koncepce na životní prostředí a veřejné zdraví**. V dubnu vláda schválila předloženou verzi Dohody o partnerství, kterou pak poslala k projednání Komisi. Na zaslanou Dohodu o partnerství reagovala Evropská komise 24. června sadou připomínek, které následně vláda projednávala s partnery. Následná podoba Dohody o partnerství byla **schválena 21. července** na jednání vlády a v srpnu poslána finální verze Evropské komisi ke schválení, ke kterému před koncem prázdnin taky došlo. Tato anabáze schvalování byla dána tím, že se Evropské komisi nelíbily některé body předložených původních verzí Dohody o partnerství. Mezi výtky patřil např. **nezavedený služební zákon, nedostatečná kapacita školek, předběžné podmínky čerpání** aj.

Schválené dohody o partnerství v EU

Česká republika se již stala patnáctým členským státem EU, který uzavřel s Evropskou komisí Dohodu o partnerství. Tyto „dohody“ jsou vyjednávány mezi Komisí a vnitrostátními orgány po konzultacích na různých úrovních správy se zástupci zájmových skupin, občanské společnosti a místních a regionálních orgánů. Základem dohod byly dokumenty vypracované útvary Komise v roce 2012 pro každý stát EU. V nich je uvedeno, jakým způsobem by **investice EU měly podporovat inteligentní a udržitelný růst** podporující začlenění a zaměřit se na klíčové výhody a důležitá odvětví růstu v regionech a členských státech.

Dohody o partnerství a návrhy operačních programů prověřuje a prověřovala Evropská komise u 28 členských států, které v předchozích měsících všechny státy předložily. V nich nastínily své investiční plány evropských strukturálních a investičních fondů pro programové období 2014-2020.

Prvním členským státem, jehož předložená Dohoda o partnerství byla přijata Evropskou komisí, bylo **Dánsko**. Stalo se tak 5. května 2014. I když od **uzavření Dohody o partnerství Komise s Českou republikou ve dne 26. srpna 2014** uběhlo jen pár dní, není Česká republika posledním státem, kterému Evropská komise dohodu schválila. V době uzávěrky tohoto čísla Měsíčníku EU aktualit byl posledním státem se schválenou dohodou (29. srpna 2014) – **Maďarsko**.

Schválené Dohody o partnerství 2014-2020 Evropskou komisí (stav k 1. 10. 2014)

Stát	Dohoda schválena
Maďarsko	29. 8. 2014
Česká republika	26. 8. 2014
Nizozemí	22. 8. 2014
Francie	8. 8. 2014
Bulharsko	7. 8. 2014
Rumunsko	6. 8. 2014
Portugalsko	30. 7. 2014
Lotyšsko	20. 6. 2014
Litva	20. 6. 2014
Estonsko	20. 6. 2014
Slovensko	20. 6. 2014
Kypr	20. 6. 2014
Řecko	23. 5. 2014
Polsko	23. 5. 2014
Německo	22. 5. 2014
Dánsko	5. 5. 2014

Zdroj: Evropská komise

Strategický dokument

Dohoda o partnerství pro programové období 2014–2020 je dokument, který stanoví cíle a priority pro efektivní využívání Evropských strukturálních a investičních fondů (ESIF) za účelem naplňování strategie Evropa 2020 na základě vydefinovaných národních priorit.

Evropské strukturální a investiční fondy zahrnují:

- Evropský fond pro regionální rozvoj (EFRR);
- Evropský sociální fond (ESF);
- Fond soudržnosti (FS);
- Evropský zemědělský fond pro rozvoj venkova (EZFRV);
- Evropský námořní a rybářský fond (ENRF).

Základ strategií Evropských strukturálních a investičních fondů je tvořen posilováním konkurenceschopnosti a podporou inovací. Investice tak budou posilovat ta **opatření týkající se podpory růstu a vytváření pracovních míst**, zvyšování kvality vzdělávání a stimulovat soukromé investice. Investice z Evropského sociálního fondu jsou zaměřeny na osoby se znevýhodněním a jejich lepší přístup na pracovní trh, na zlepšení dostupnosti sociálního bydlení a zvýšení kvality počátečního vzdělávání a následného zvýšení uplatnitelnosti absolventů.

Evropský zemědělský fond pro rozvoj venkova bude přispívat především k podpoře udržitelného využívání přírodních zdrojů, biologické rozmanitosti a opatření proti změnám klimatu. **Evropský námořní a rybářský fond** se bude zaměřovat na zvyšování konkurenceschopnosti českého sektoru akvakultury a udržitelného nakládání s přírodními zdroji.

Samotná dohoda o partnerství je strategickým dokumentem, který vychází z **důkladné analýzy současné sociální a ekonomické situace**, ekonomických trendů a potřeb České republiky, na jejichž základě jsou stanoveny priority pro financování v letech 2014–2020 při současném sledování naplňování společných cílů EU.

Na základě identifikovaných potřeb rozvoje a vydefinovaných priorit financování a s vazbou na **Poziční dokument a Národní program reforem** byly v ČR vybrány k podpoře tematické cíle. **Každý tematický cíl reprezentuje klíčovou složku** pro dosahování konkurenceschopnosti České republiky a cílů strategie Evropa 2020 a nelze jej proto opomenout. Zároveň je však pro lepší zacílení na výsledky a dosažení kritické masy nezbytná koncentrace na klíčové problémy, která se odehrává v rámci jednotlivých tematických cílů na úrovni investičních priorit.

Samotný výběr tematických cílů vyplývá z **identifikovaných problémů a potřeb v rámci analytické části** a z nich vyplývajících priorit financování ČR, z **relevantních cílů strategie Evropa 2020, specifických doporučení Rady a souvisejících opatření Národního programu reforem**.

Pro každý tematický cíl jsou níže uvedeny **hlavní výsledky**, jichž má být dosaženo s pomocí Evropských strukturálních a investičních fondů. Tyto výsledky představují hlavní změny, jež mají být uskutečněny v programovém období 2014–2020. U jednotlivých ESI fondů z daného tematického cíle jsou uvedeny hlavní výsledky, které budou z těchto spolufinancovány.

Tematické cíle z dohody o partnerství

TC1 - Posilování výzkumu, technologického rozvoje a inovací

Evropský fond pro regionální rozvoj (EFRR)

- Zvýšená kvalita výzkumu a jeho větší orientace na přínosy pro praxi a pro společnost včetně zvýšení mezinárodní otevřenosti veřejného výzkumu;
- Zvýšené přínosy výzkumu a vývoje pro konkurenceschopnost;
- Zvýšení počtu firem schopných mezinárodní technologické konkurence v oboru svého podnikání.

Evropský zemědělský fond pro rozvoj venkova (EZFRV)

- Posílení vazeb mezi zemědělstvím, produkcí potravin a lesnictvím a výzkumem při zavádění a předávání inovací, jednak využitím poradenských služeb a jednak prostřednictvím různých forem spolupráce;
- Vyšší počet různých forem spolupráce (včetně operačních skupin EIP).

TC2 - Zlepšení přístupu k informačním a komunikačním technologiím (ICT), jejich využití a kvality

Evropský fond pro regionální rozvoj (EFRR)

- Zlepšený přístup, využití a kvalita ICT technologií;
- Posílená elektronizace veřejné správy;
- Zvýšená bezpečnost informačních systémů veřejné správy.

TC3 - Zvyšování konkurenceschopnosti malých a středních podniků

Evropský fond pro regionální rozvoj (EFRR)

- Zvýšení počtu nových firem, zejména ve znalostně intenzivních oblastech.

Evropský zemědělský fond pro rozvoj venkova (EZFRV)

- Spolupráce při zavádění inovací mezi subjekty působícími ve výzkumu a vývoji, nevládními odbornými organizacemi a dalšími subjekty s podnikateli v zemědělství, potravinářství a lesnictví i mezi podnikateli navzájem, a to formou podpory vývoje nových produktů, procesů a technologií a jejich využití v praxi;
- Zvýšení konkurenceschopnosti zemědělských, potravinářských a lesnických podniků, a to prostřednictvím podpory zlepšení dílčích faktorů ovlivňujících konkurenceschopnost;
- Zastavení nepříznivého vývoje věkové struktury pracovníků v zemědělství podporou zahájení činnosti mladých zemědělců.

Evropský námořní a rybářský fond (ENRF)

- Zlepšené řízení a vyšší účinnost strategických procesů (řízení, marketing, inovační management) podpořených firem;
- Vyšší konkurenceschopnost akvakultury.

TC4 - Podpora posunu směrem k nízkouhlíkovému hospodářství ve všech odvětvích

Evropský fond pro regionální rozvoj (EFRR)

- Posun směrem k nízkouhlíkovému hospodářství.

Fond soudržnosti (FS)

- Snížení energetické náročnosti budov (zahrnující sektor bydlení, veřejné a komerční budovy).

Evropský zemědělský fond pro rozvoj venkova (EZFRV)

- Zvýšení podílu produkce/spotřeby energie z obnovitelných zdrojů;
- Snížení energetické náročnosti resp. zvýšení energetické účinnosti výrobních a technologických procesů v zemědělství (jako vedlejší efekt podpory v rámci TC 2 zaměřené na zvýšení konkurenceschopnosti podniků);
- Zlepšení pohlcování uhlíku v zemědělství a lesnictví prostřednictvím vhodného způsobu hospodaření, případnou změnou krajinného krytu a vázáním uhlíku v půdě a biomase.

TC5 - Podpora přizpůsobení se změně klimatu, předcházení rizikům a řízení rizik**Evropský fond pro regionální rozvoj (EFRR)**

- Zlepšená prevence a snížená ekologická rizika;
- Zvýšená připravenost a odolnost území z pohledu přizpůsobení se změně klimatu a předcházení a řešení rizik.

Fond soudržnosti (FS)

- Zlepšená prevence a snížená ekologická rizika;
- Zajištěná protipovodňová ochrana založená především na zvýšení retenční schopnosti krajiny a zpomalování přírodního odtoku vody, a to i v sektoru zemědělství a akvakultury jako hlavního faktoru vzniku povodní, dále pak realizovaná další protipovodňová opatření včetně technických.

Evropský zemědělský fond pro rozvoj venkova (EZFRV)

- Adaptace zemědělství a lesnictví na očekávané klimatické jevy;
- Zvyšování potenciálu zemědělských a lesních ekosystémů, minimalizace negativních dopadů klimatické změny efektivním využíváním vody a zadržováním vody v krajině, předcházení vodní a větrné erozi a vhodné managementy na travních porostech;
- Protipovodňová ochrana založená především na zvýšení retenční schopnosti krajiny a zpomalování přírodního odtoku vody zajištěná zejména prostřednictvím vhodných agroenvironmentálních a klimatických operací, dále mitigačními a adaptačními opatřeními v lesích (prevence, obnova, posílení zdravotního stavu).

TC6 - Zachování a ochrana životního prostředí a podporování účinného využívání zdrojů**Evropský fond pro regionální rozvoj (EFRR)**

- Zvýšená efektivita ochrany životního prostředí a efektivní využívání zdrojů;
- Zkvalitnění a modernizace veřejné infrastruktury pro zpřístupnění a využívání přírodních a kulturních hodnot, zefektivnění prezentace kulturních hodnot a přírodního dědictví a posílení jeho ochrany a rozvoje prostřednictvím investic do vhodného využití;

Fond soudržnosti (FS)

- Zvýšení ochrany vodních zdrojů, modernizované vodárenské soustavy a zajištění dostatečných zdrojů pitné vody a vody pro průmysl, energetiku a zemědělství;
- Zvýšená efektivita nakládání s odpadními vodami s důrazem na malá sídla a snížené zemědělské znečištění vod;
- Snížené znečištění ovzduší škodlivými látkami zejména v nejméně postižených regionech;
- Vyšší efektivita nakládání s odpady v souladu s hierarchií nakládání s odpady dle rámcové směrnice, důraz na snížení míry skládkování odpadů.

Evropský zemědělský fond pro rozvoj venkova (EZFRV)

- Snížení zemědělského znečištění vod snížením smyvu živin, pesticidů a ornice. Aplikace vhodných způsobů hospodaření v oblastech ohrožených erozí, ochranných pásmech vodních zdrojů a v oblastech zranitelných dusičnany;
- Zvýšená ochrana přírody a krajiny, zvyšování prostupnosti krajiny, posilování její ekologické stability, zachování biodiverzity prostřednictvím vhodných agroenvironmentálních a klimatických operací a environmentálních opatření v lesích;
- Zvýšená ochrana půdy, zejména zemědělské, před erozí a degradací prostřednictvím šetrných způsobů hospodaření. Posílení retenční schopnosti krajiny/půdy;
- Posílení zdravotního stavu a odolnosti lesních porostů rekonstrukcí porostů v imisních oblastech a zajištěním kvalitního osiva;
- Posílení prevence opouštění půd v oblastech s přírodními omezeními, včetně předcházení degradace cenných stanovišť a zvyšování estetické hodnoty krajiny;

- Podpora systémů hospodaření šetrných k životnímu prostředí.

Evropský námořní a rybářský fond (ENRF)

- Zvýšená ochrana přírody a krajiny posílením její ekologické stability pomocí posílení biodiverzity a realizace vhodných opatření v oblasti akvakultury;
- Snížení energetické náročnosti technologických procesů v akvakultuře.

TC7 - Podpora udržitelné dopravy a odstraňování překážek v klíčových síťových infrastrukturách

Evropský fond pro regionální rozvoj (EFRR)

- Rozšířená a z kvalitnější infrastruktura mimo TEN-T a rozvoj udržitelné dopravy.

Fond soudržnosti (FS)

- Rozšířená a z kvalitnější dopravní infrastruktura TEN-T a podpořený rozvoj udržitelné dopravy.

TC8 - Podpora udržitelné a kvalitní zaměstnanosti a podpora mobility pracovních sil

Evropský sociální fond (ESF)

- Zvýšení zaměstnanosti obtížně zaměstnatelných skupin osob prostřednictvím vyšší účinnosti veřejných služeb zaměstnanosti;
- Vyšší adaptabilita zaměstnanců a lepší uplatnitelnost uchazečů o zaměstnání díky vyššímu souladu znalostí a dovedností pracovní síly s požadavky trhu práce;
- Lepší podmínky pro soulad soukromého a pracovního života a rovného postavení žen na trhu práce;
- Zvýšená spolupráce klíčových aktérů na trhu práce, realizace synergických opatření zvyšujících zaměstnanost.

Evropský zemědělský fond pro rozvoj venkova (EZFRV)

- Zvýšení podílu zemědělských podniků, které diverzifikovaly svoji činnost prostřednictvím zahájení či rozvoje nezemědělských činností;
- Vytvoření pracovních míst ve venkovských oblastech podporou diverzifikace činností zemědělských podniků.

TC9 - Podpora sociálního začleňování a boj proti chudobě a diskriminaci

Evropský sociální fond (ESF)

- Zvýšená uplatnitelnost a zaměstnanost osob sociálně vyloučených (ohrožených sociálním vyloučením) na trhu;
- Zvýšené uplatňování inkluzivního vzdělávání pro rozvoj osobního potenciálu dětí a žáků se speciálními vzdělávacími potřebami;
- Snížení počtu vyloučených lokalit a podílu obyvatel v nich žijících;
- Zlepšená dostupnost sociálního bydlení;
- Lepší dostupnost a nastavení sociálních služeb pro cílové skupiny;
- Lepší podmínky a rozvinutý systém sociálního podnikání;
- Přijatá opatření ke zlepšení zdravotního stavu obyvatelstva.

Evropský fond pro regionální rozvoj (EFRR)

- Snížení počtu vyloučených lokalit a podílu obyvatel v nich žijících;
- Zlepšená dostupnost sociálního bydlení;
- Lepší dostupnost a nastavení sociálních služeb pro cílové skupiny;
- Lepší podmínky a rozvinutý systém sociálního podnikání;
- Přijatá opatření ke zlepšení zdravotního stavu obyvatelstva.

Evropský zemědělský fond pro rozvoj venkova (EZFRV)

- Posílení místní rozvoj ve venkovských oblastech se zapojením místních komunit;
- Ověření a případná realizace pilotních sociálních podniků v zemědělství.

TC10 - Investice do vzdělávání, odborného vzdělávání, včetně odborné přípravy pro získání dovedností a do celoživotního učení**Evropský fond pro regionální rozvoj (EFRR)**

- Zajištění dostatečné kapacity cenově dostupných zařízení péče o děti, zvláště do 3 let, včetně dostatečné kapacity kvalitního předškolního vzdělávání;
- Zajištění moderních prostor a vybavení škol (všech úrovní) a vzdělávacích organizací umožňující rovný přístup ke kvalitnímu vzdělání.

Evropský sociální fond (ESF)

- Zvýšená kvalita počátečního vzdělávání s dopadem na vyšší uplatnitelnost absolventů na trhu práce;
- Rozvoj inkluzivního vzdělávání a individuálního přístupu;
- Zvýšená uplatnitelnost absolventů škol na trhu práce;
- Zvýšení kvality vysokých škol, které povede také ke zlepšení jejich hodnocení v mezinárodních žebříčcích.

Evropský zemědělský fond pro rozvoj venkova (EZFRV)

- Zvýšení kvalifikace pracovníků v zemědělství, lesnictví a potravinářství;
- Zajištění dostupnosti odborných informací zejména v oblastech účinného využívání přírodních zdrojů, přizpůsobování se změně klimatu a zmírňování této změny;
- Zajištění potravinové bezpečnosti a zvyšování produktivity a zvýšení vzdělání zemědělských pracovníků v těchto oblastech.

TC11 - Posilování institucionální kapacity a účinné veřejné správy**Evropský fond pro regionální rozvoj (EFRR)**

- Zvýšená efektivita a účinnost veřejné správy.

Evropský sociální fond (ESF)

- Zvýšená efektivita, odbornost a transparentnost veřejné správy.

Rozdělení podpory poskytované Evropskou unií podle tematických cílů v EUR

	EFRR	ESF	FS	EZFRV	ENRF	Celkem
TC 1	2 421 050 980	0	0	85 568 023	0	2 506 619 003
TC 2	1 025 806 133	0	0	0	0	1 025 806 133
TC 3	892 130 143	0	0	428 544 298	21 198 975	1 341 873 416
TC 4	1 720 569 475	0	509 626 952	17 037 110	0	2 247 233 537
TC 5	173 640 003	0	453 242 155	724 001 865	0	1 350 884 023
TC 6	777 013 397	0	1 205 075 137	724 001 865	8 201 740	2 714 292 139*
TC 7	2 519 745 264	0	3 723 015 754	0	0	6 242 761 018
TC 8	6 652 474	1 283 683 716	0	58 166 870	0	1 348 503 060
TC 9	1 037 378 062	1 512 161 471	0	108 516 702	0	3 658 056 235
TC 10	899 317 340	428 757 043	0	1 997 263	0	1 330 071 646
TC 11	94 506 295	112 595 903	0	0	0	207 102 198
TP***	372 880 065	92 805 105	367 965 724	22 500 000	1 707 300	857 858 194
Celkem	11 940 689 631	3 430 003 238	6 258 925 722	2 170 333 996*	31 108 015	23 831 060 602**

Zdroj: Dohoda o partnerství pro programové období 2014 - 2020; *pozn.: Pro EZFRV jsou uvedeny alokace zahrnující převod mezi 1. a 2. pilířem Společné zemědělské politiky a bez starých závazků a opatření, která budou v PRV; **pozn.: Alokace do Iniciativa na podporu zaměstnanosti mládeže (IZM) 13 milionů eur; ***pozn.: TP = Technická pomoc.

Operační programy pro programové období 2014-2020

Evropská komise vypracovává připomínky a po jejich uplatnění i schvaluje Dohodu o partnerství s jednotlivými členskými státy a podílí se i na spolupráci při přípravě operačních programů, v nichž jsou investiční priority a cíle dohod o partnerství promítnuty do konkrétních opatření.

Programy Evropských strukturálních a investičních fondů - alokace v mil. EUR

Operační program	Celkem	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Podnikání a inovace pro konkurenceschopnost	4 331,1	582,6	594,2	606,1	618,2	630,6	643,2	656,1
Výzkum, vývoj a vzdělávání	2 779,6	373,9	381,4	389,0	396,8	404,7	412,8	421,1
Životní prostředí	2 636,6	352,4	360,8	369,2	377,1	384,5	392,8	399,9
Doprava	4 695,7	627,9	642,6	657,5	671,5	684,8	699,4	712,1
Integrovaný regionální program	4 629,2	622,6	635,1	647,8	660,8	674,0	687,5	701,3
Technická pomoc	223,7	29,9	30,6	31,3	32,0	32,6	33,3	33,9
Zaměstnanost	2 145,7	294,4	298,5	298,4	304,4	310,4	316,7	323,0
Praha - pól růstu ČR	201,6	27,1	27,7	28,2	28,8	29,4	29,9	30,5
Program rozvoje venkova	2 170,3	314,3	313,0	311,6	310,1	308,7	307,1	305,5
Rybářství	31,1	4,3	4,3	4,4	4,4	4,5	4,6	4,6
Celkem	23 844,7	3 229,4	3 288,1	3 343,4	3 404,1	3 464,3	3 527,3	3 588,1

Zdroj: Dohoda o partnerství pro programové období 2014 - 2020

Operační programy mají působnost v celém daném členském státu anebo se týkají určitého regionu, stejně tak mohou být tyto programy určeny pro spolupráci mezi několika státy. Komise konečný obsah těchto investičních plánů vyjednává s vnitrostátními a regionálními orgány. Konzultovány a zapojeny do fází programování a řízení operačních programů by měly být všechny úrovně správy, včetně občanské společnosti.

Nové programy budou spolufinancovány z Evropských strukturálních a investičních fondů – Evropského fondu pro regionální rozvoj, Evropského sociálního fondu, Fondu soudržnosti, Evropského zemědělského fondu pro rozvoj venkova a Evropského námořního a rybářského fondu. Pro programové období 2014-2020 se jedná o následující programy:

- OP Podnikání a inovace pro konkurenceschopnost (OP PIK), řízený Ministerstvem průmyslu a obchodu;
- OP Výzkum, vývoj a vzdělávání (OP VVV), řízený Ministerstvem školství, mládeže a tělovýchovy;
- OP Životní prostředí (OP ŽP), řízený Ministerstvem životního prostředí;
- OP Doprava (OP D), řízený Ministerstvem dopravy;
- Integrovaný regionální OP (IROP), řízený Ministerstvem pro místní rozvoj;
- OP Technická pomoc (OP TP), řízený Ministerstvem pro místní rozvoj;
- OP Zaměstnanost (OP Z), řízený Ministerstvem práce a sociálních věcí;
- OP Praha - pól růstu ČR (OP PPR), řízený Magistrátem hlavního města Prahy;
- Program rozvoje venkova (PRV), řízený Ministerstvem zemědělství;
- OP Rybářství (OP Rybářství), řízený Ministerstvem zemědělství.

Hlavní prioritní oblasti EÚS a jejich vazby na programy cíle Investice pro růst a zaměstnanost

Česká republika se bude v programovém období 2014–2020 v rámci cíle Evropská územní spolupráce (EÚS) účastnit programů přeshraniční spolupráce ČR – Polsko, Slovensko – ČR, Rakousko – ČR, Svobodný stát Bavorsko – ČR a Svobodný stát Sasko – ČR, programů nadnárodní spolupráce Central Europe 2020 a Dunajský program a programů meziregionální spolupráce INTERREG EUROPE, ESPON 2020, INTERACT III a URBACT III.

Hlavní prioritní oblasti EÚS

Česká republika se v rámci cíle Evropská územní spolupráce plánuje zaměřit na spolupráci se zahraničními partnery v následujících prioritních oblastech:

- Výzkum, vývoj a inovace,
- Prevence, monitoring a řízení rizik,
- Životní prostředí a účinné využívání zdrojů,
- Kulturní a přírodní dědictví,
- Doprava,
- Zaměstnanost,
- Vzdělávání, dovednosti a celoživotní učení,
- Právní a správní spolupráce a spolupráce mezi občany a institucemi,
- Podpora podnikání.

Alokace do operačních programů v EUR

Operační program	Tematické cíle	Fondy	Alokace
Podnikání a inovace pro konkurenceschopnost	TC 1, 2, 3, 4, 7	EFRR	4 331,1
Výzkum, vývoj a vzdělávání	TC 1, 9, 10	EFRR, ESF	2 779,6
Životní prostředí	TC 4, 5, 6	EFRR, FS	2 636,6
Doprava	TC 7	EFRR, FS	4 695,7
Integrovaný regionální program	TC 2, 4, 5, 6, 7, 9, 10	EFRR	4 629,2
Technická pomoc	N/A	FS	223,7
Zaměstnanost	TC 8, 9, 11	ESF, IZM	2 145,7
Praha - pól růstu ČR	TC 1,4,8,9,10	EFRR, ESF	201,6
Program rozvoje venkova	TC 1, 3, 4, 5, 6, 8, 9, 10	EZFRV	2 170,3
Rybářství	TC 3, 6	ENRF	31,1
Celkem			23 844,7

Zdroj: Dohoda o partnerství pro programové období 2014 – 2020; pozn.: EFRR Evropský fond pro regionální rozvoj FS Fond soudržnosti ESF Evropský sociální fond EZFRV Evropský zemědělský fond pro rozvoj venkova ENRF Evropský námořní a rybářský fond IZM Iniciativa na podporu zaměstnanosti mládeže.

OP Podnikání a inovace pro konkurenceschopnost

Cílem Operačního programu Podnikání a inovace pro konkurenceschopnost je dosažení konkurenceschopné a udržitelné ekonomiky založené na znalostech a inovacích.

Operační program je zaměřen na:

- Zvýšení počtu firem schopných posunovat či alespoň dosahovat technologickou hranici ve svém oboru, přičemž důraz bude kladen na rozvoj podnikových výzkumných, vývojových a inovačních kapacit a jejich propojení s okolním prostředím.
- Rozvoj podnikání a inovací v oborech s nižší znalostní intenzitou, který se soustředí zejména na podporu realizace nových podnikatelských záměrů, včetně rozvoje služeb vedoucích ke zvýšení konkurenční výhody jednotlivých firem v mezinárodním prostředí.
- Posun k energeticky účinnému, nízkouhlíkovému hospodářství spočívající především ve zvyšování energetické účinnosti podnikatelského sektoru, využívání obnovitelných zdrojů energie, modernizaci energetické infrastruktury a zavádění nových technologií v oblasti nakládání energií a druhotných surovin.
- Usnadnění rozvoje podnikání, služeb a přístupu ke službám státu prostřednictvím vysokorychlostního přístupu k internetu a širší nabídkou služeb informačních a komunikačních technologií, neboť konkurenceschopnost informační společnosti je založena právě na efektivním využívání moderních služeb ICT.

OP Výzkum, vývoj a vzdělávání

Klíčovým principem Operačního programu Výzkum, vývoj a vzdělávání (OP VVV) je rozvoj lidských zdrojů pro znalostní ekonomiku a udržitelný rozvoj v sociálně soudržné společnosti a je podporován intervencemi v rámci více prioritních os (PO). Na něj navazuje téma podpory kvalitního výzkumu, pro který představuje kvalifikovaná pracovní síla klíčový vstupní faktor. Intervence v oblasti vzdělávání budou zároveň podpořeny systémovými změnami, které směřují ke zkvalitnění vzdělávacího systému ČR. Intervence v oblasti vzdělávání budou zároveň podpořeny systémovými změnami, které směřují ke zkvalitnění vzdělávacího systému naší země.

Oblasti intervencí OP VVV zahrnují:

- podporu rovnosti a kvality ve vzdělávání,
- rozvoj lepších kompetencí pro trh práce,
- posílení kapacit pro kvalitní výzkum a jeho přínos pro společnost.

OP Zaměstnanost

Cílem Operačního programu Zaměstnanost (OP Z) je zlepšení lidského kapitálu obyvatel ČR a veřejné správy v ČR, tedy základních prvků konkurenceschopnosti. ČR musí těmto oblastem věnovat značnou pozornost, pokud chce v současném komplexním světě obstát. OP Z je zaměřený na podporu zaměstnanosti, rovných příležitostí žen a mužů, adaptability zaměstnanců a zaměstnavatelů, dalšího vzdělávání, sociálního začleňování a boje s chudobou, zdravotních služeb, modernizaci veřejné správy a veřejných služeb a podporu mezinárodní spolupráce a sociálních inovací v oblasti zaměstnanosti, sociálního začleňování a veřejné správy.

OP Doprava

Hlavním cílem Operačního programu Doprava (OP D) je zajištění kvalitní dopravní infrastruktury v celé ČR včetně postupného vyrovnávání kvality dopravní sítě ČR se „starými“ zeměmi EU. Sektor dopravy je jednou z důležitých oblastí národního hospodářství, která ovlivňuje prakticky všechny oblasti veřejného i soukromého života a podnikatelské sféry. Kvalitní dopravní infrastruktura je nutnou podmínkou pro zvyšování konkurenceschopnosti celého státu i jeho regionů. Její nerovnoměrná kvalita je i jednou z příčin územních rozdílů.

OP Doprava navazuje na stejnojmenný OP z programového období 2007–2013. Vychází ze strategických dokumentů EU i ČR i analýzy potřeb pro programové období 2014–2020. Podpora v rámci tohoto OP bude hlavně zaměřena na výstavbu a modernizaci železničních tratí, silnic a dálnic, vnitrozemských vodních cest, multimodální dopravu, infrastrukturu drážních systémů městské a příměstské dopravy, zavádění ITS, environmentálně čistý dopravní park či rozvoj napájecích stanic alternativních energií.

OP Životní prostředí

Hlavním cílem Operačního programu Životní prostředí (OP ŽP) je ochrana a zajištění kvalitního prostředí pro život obyvatel České republiky, podpora efektivního využívání zdrojů, eliminace negativních dopadů lidské činnosti na životní prostředí a zmírňování dopadů změny klimatu. OP ŽP navazuje na stejnojmenný OP z programového období 2007–2013. Vychází ze strategických dokumentů EU i ČR i analýzy potřeb pro programové období 2014–2020.

Integrovaný regionální operační program

Integrovaný regionální operační program (IROP) navazuje na sedm regionálních operačních programů a částečně na Integrovaný operační program z programového období 2007–2013. Prioritou IROPu je umožnění vyváženého rozvoje území, zlepšení veřejných služeb a veřejné správy a zajištění udržitelného rozvoje v obcích, městech a regionech. IROP bude zaměřen na snižování územních rozdílů, zkvalitnění infrastruktury a posílení konkurenceschopnosti v regionech, posílení veřejných služeb, podporu vzdělanosti jako jednoho z pilířů zvyšování kvality života obyvatel, a posílení institucionální kapacity veřejné správy.

OP Praha – pól růstu

Hlavním cílem Operačního programu Praha – pól růstu ČR (OP PPR) pro programové období je zajistit plnění Tematických cílů. Přitom je třeba zajistit efektivní realizaci investic v Praze, které povedou ke zvýšení konkurenceschopnosti Prahy jako rozvojového pólu republiky a k zajištění kvalitního života obyvatel. Vytvoření příznivého podnikatelského prostředí a podpora vzdělání a vědy tak musí směřovat k naplnění role Prahy jako hlavního inovačního centra republiky. Přitom je nezbytné zajistit efektivní hospodaření se všemi formami zdrojů - pozemky, nemovitostmi a infrastrukturou, energiemi i financemi ve smyslu zásad udržitelného rozvoje a vyvažování jejich vzájemných vazeb.

OP PPR naváže na operační programy Praha Adaptabilita a Praha Konkurenceschopnost (období 2007-2013). OP představuje multifundový systém podpor z EU, orientovaný na podporu výzkumu a vývoje, malých a středních podniků, nízkouhlíkového hospodářství, podporu sociálních služeb a vzdělávání. Financování programu se strany EU bude probíhat jak z Evropského fondu pro regionální rozvoj, tak z Evropského sociálního fondu. Mezi intervence a oblasti, které budou v dalším období pro Prahu určující a které budou podporovány prostřednictvím OP PPR, patří využití kvalitního lidského a inovačního potenciálu v oblasti výzkumu, vývoje a inovací; podpora malých a středních podniků; energetické úspory a podpora posunu směrem k nízkouhlíkovému hospodářství; podpora vzdělávání a rovných příležitostí.

OP Rybářství

Globálním cílem Operačního programu Rybářství (OP Rybářství) je udržitelná a konkurenceschopná akvakultura založená na inovacích, konkurenceschopnosti, znalostech a účinnějším využití zdrojů. Cílem je rozvoj udržitelného

chovu ryb v České republice a zajištění rovnoměrných dodávek sladkovodních ryb během roku na domácí trh v požadovaném sortimentu včetně diverzifikace akvakultury (rybníkářství) pro zajištění produkce kapra a jeho dodávek na trh a současně je také potřeba podpořit zavádění moderních intenzivních chovných systémů s cílem zvyšování produkce ryb a přispění k eliminaci negativních dopadů na životní prostředí, které budou požizovány pro produkci lososovitých popř. dalších druhů ryb k zajištění celoročních dodávek do tržní sítě.

Podpora z OP Rybářství je zaměřena na:

- zachování udržitelné produkce tržních ryb z tradiční akvakultury v České republice,
- investice do recirkulačních zařízení (zvýšit produkci),
- investice do konkurenceschopnosti tradiční akvakultury,
- zvýšení podílu zpracovaných ryb, propagaci akvakultury a podporu konzumace ryb,
- podporu transferu vědeckých poznatků do podniků akvakultury (produktové a procesní inovace)
- podpora formy hospodaření přispívající k zachování či zlepšování stavu ŽP a biologické rozmanitosti.

Program rozvoje venkova

Hlavním cílem Programu rozvoje venkova (PRV) je obnova, zachování a zlepšení ekosystémů závislých na zemědělství prostřednictvím zejména agroenvironmentálních opatření, dále investice pro konkurenceschopnost zemědělských podniků, podpora vstupu mladých lidí do zemědělství nebo krajinná infrastruktura. Program bude také podporovat diverzifikaci ekonomických aktivit ve venkovském prostoru s cílem vytvářet nová pracovní místa a zvýšit hospodářský rozvoj. Podporován bude Komunitně vedený místní rozvoj, resp. metoda LEADER, která přispívá k lepšímu zacílení podpory na místní potřeby daného venkovského území a rozvoji spolupráce aktérů na místní úrovni. Horizontální prioritou je předávání znalostí a inovací formou vzdělávacích aktivit a poradenstvím a spolupráce v oblasti zemědělství a lesnictví.

OP Technická pomoc

Smyslem Operačního programu Technická pomoc (OP TP) je financování administrativy, podpory absorpční a administrativní kapacity a doplňkových činností nutných pro zdárný chod celého systému čerpání z ESI fondů v programovém období 2014–2020. OP TP bude stěžejní pro zajištění úspěšného působení Národního orgánu pro koordinaci i jiných orgánů.

Cílem OP TP je, aby prostředky z ESI fondů byly využity v co nejvyšší míře a co nejefektivněji. OP TP navazuje na stejnojmenný program z programového období 2007–2013. Zaměřen bude na vytvoření podmínek pro naplňování cílů, které stanoví Dohoda o partnerství, včetně uplatnění principu partnerství také s partnery vně veřejné správy, přípravu programového období 2021+, zajištění publicity a absorpční kapacity především formou poskytování informací, podpory integrovaných přístupů, zajištění fungujícího jednotného metodického prostředí a rozvoj lidských zdrojů na úrovni Dohody o partnerství.

Přehled prioritních os u operačních programů pro období 2014-2020

Operační program	Prioritní osy
Podnikání a inovace pro konkurenceschopnost	Rozvoj a výzkumu a vývoje pro inovace; Rozvoj podnikání a konkurenceschopnosti malých a středních firem; Účinné nakládání energií, rozvoj energetické infrastruktury a obnovitelných zdrojů energie, podpora zavádění nových technologií v oblasti nakládání energií a druhotných surovin; Rozvoj vysokorychlostních přístupových sítí k internetu a informačních a komunikačních technologií.
Výzkum, vývoj a vzdělávání	Posilování kapacit pro kvalitní výzkum; Rozvoj vysokých škol a lidských zdrojů pro výzkum a vývoj; Rovný přístup ke kvalitnímu předškolnímu, primárnímu a sekundárnímu vzdělávání.
Zaměstnanost	Podpora zaměstnanosti a adaptability pracovní síly; Sociální začleňování a boj s chudobou; Sociální inovace a mezinárodní spolupráce; Efektivní veřejná správa.
Doprava	Infrastruktura pro železniční a další udržitelnou dopravu; Silniční infrastruktura na síti TEN-T a veřejná infrastruktura pro čistou mobilitu; Silniční infrastruktura mimo síť TEN-T.
Životní prostředí	Zlepšení kvality vody a snižování rizika povodní; Zlepšování kvality ovzduší v lidských sídlech; Odpady a materiálové toky, ekologické zátěže a rizika; Ochranu a péči o přírodu a krajinu; Energetické úspory.
Integrovaný regionální program	Konkurenceschopné, dostupné a bezpečné regiony; Zkvalitnění veřejných služeb a podmínek života pro obyvatele regionů; Dobrá správa území a zefektivnění veřejných institucí.
Praha – pól růstu	Posílení výzkumu, technologického rozvoje a inovací; Udržitelná mobilita a energetické úspory; Podpora sociálního začleňování a boj proti chudobě; Vzdělávání a vzdělanost.
Rybářství	Podpora environmentálně udržitelné, inovativní a konkurenceschopné akvakultury založené na znalostech a účinně využívající zdroje; Podpora provádění společné rybářské politiky; Podpora uvádění na trh a zpracování Veškeré financování v OP Rybářství bude čerpáno z EZFRV.
Program rozvoje venkova	Podpora předávání poznatků a inovací v zemědělství, lesnictví a ve venkovských oblastech; Zvýšení životaschopnosti zemědělských podniků a konkurenceschopnosti všech druhů zemědělské činnosti ve všech regionech a podpora inovativních zemědělských technologií a udržitelného obhospodařování lesů; Podpora organizace potravinového řetězce, včetně zpracovávání zemědělských produktů a jejich uvádění na trh, dobrých životních podmínek zvířat a řízení rizik v zemědělství; Obnova, zachování a zlepšení ekosystémů souvisejících se zemědělstvím a lesnictvím; Podpora účinného využívání zdrojů a podpora přechodu na nízkouhlíkovou ekonomiku v odvětvích zemědělství, potravinářství a lesnictví, která je odolná vůči klimatu; Podpora sociálního začleňování, snižování chudoby a hospodářského rozvoje ve venkovských oblastech.
Technická pomoc	Podpora řízení a koordinace Dohody o partnerství - vytvořit podmínky pro naplnění cílů Dohody o partnerství a koordinace řízení; zajistit včasnou přípravu nového programového období 2021+; zajistit informovanost o ESIF u cílových skupin; podpořit kapacity pro implementaci ESIF na nižší než národní úrovni; Jednotný monitorovací systém zabezpečení jednotného monitorovacího systému na základě vysoké úrovně elektronizace dat; Veškeré finanční prostředky budou čerpány z FS.

Zdroj: Dohoda o partnerství pro programové období 2014-2020; pozn.: součástí jednotlivých operačních programů je ještě prioritní osa Technická pomoc

Závěr

Schválením Dohody o partnerství pro programové období 2014-2020 Evropskou komisí se dovršil **několikaletý proces o stanovení podmínek pro čerpání fondů Evropské unie** pro další sedmiletý finanční rámec. Všechny členské státy už Dohody o partnerství předložily k posouzení Evropské komisí. Zatím bylo schváleno 16 dohod. **Česká republika** se stala 26. srpna patnáctou zemí, které byla Dohoda o partnerství přijata.

Celková částka, o které se jednalo, není vůbec zanedbatelná. Vždyť pro následující období let 2014 až 2020 se počítá s částkou, která se blíží 24 miliardám eur v běžných cenách. Z toho na oblast politiky soudržnosti (**Evropský fond pro regionální rozvoj, Evropský sociální fond a Fond soudržnosti**) je vyčleněno 22 miliard eur včetně 340 milionů eur pro Evropskou územní spolupráci a 13 milionů eur pro Iniciativu na podporu zaměstnanosti mladých lidí. Další 2,2 miliardy eur jsou plánovány investovat do rozvoje zemědělství a venkovských oblastí z Evropského zemědělského fondu pro rozvoj venkova a dalších 31,1 milionů eur bude vynaloženo na oblast rybníkářství a akvakultury z Evropského námořního a rybářského fondu.

Výše jednotlivých částek jsou na programové období 2014-2020 už sice známy, ale předchozí sedmiletý finanční rámec ještě není ukončený a čerpání evropských dotací bude probíhat ještě více než rok a to až do 31. prosince 2015. Na závěr si můžeme tak trochu lakonicky říct, že nezáleží ani tak moc na částce, jako na tom, jak efektivně budou přidělené prostředky čerpány a využity. Protože přízně si, že v tomto patří Česká republika na pomyslný chvost mezi státy Evropské unie.